

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRAKTIKOS
ĮSTATYMAS**

2019 m.   d. Nr.
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šio įstatymo paskirtis – reglamentuoti asmens sveikatos priežiūros specialistų (išskyrus gydytojus, slaugytojus, akušerius, gydytojus odontologus ir burnos priežiūros specialistus) (toliau – specialistai) vertimosi asmens sveikatos priežiūros praktika Lietuvos Respublikoje sąlygas.

2. Šis įstatymas nustato:

- 1) specialisto kvalifikacinio laipsnio ir/ar profesinės kvalifikacijos įgijimo sąlygas;
- 2) specialisto teisės verstis asmens sveikatos priežiūros praktika įgijimo, įgyvendinimo ir panaikinimo sąlygas;
- 3) specialisto profesines teises ir pareigas.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Asmens sveikatos priežiūros praktika** – specialisto pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos.

2. **Asmens sveikatos priežiūros praktikos klaida** – specialisto veika, dėl jo paties kaltės sukėlusį pavojų ar padariusi žalą paciento sveikatai, bet nesukėlusį paciento neįgalumo arba mirties.

3. **Asmens sveikatos priežiūros praktikos licencija** – įrašymas į Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų praktikos licencijų registrą, kuriuo įgyjama asmens sveikatos priežiūros specialisto teisė verstis atitinkama asmens sveikatos priežiūros praktika.

4. **Asmens sveikatos priežiūros specialistas** – ergoterapeutas, ergoterapeuto padėjėjas, kineziterapeutas, kineziterapeuto padėjėjas, masažuotojas, medicinos psichologas, medicinos genetikas, medicinos biologas, biomedicinos technologas, radiologijos technologas, dietistas, optometrininkas, paramedikas, skubiosios medicinos pagalbos paramedikas, slaugytojo padėjėjas..

5. **Biomedicinos technologas** – asmuo, įgijęs biomedicinos diagnostikos profesinio bakalauro laipsnį ir biomedicinos technologo profesinę kvalifikaciją.

6. **Biomedicinos technologo praktika** – teisės aktų reglamentuota biomedicinos technologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją vykdoma asmens sveikatos priežiūra laboratorinės diagnostikos srityje.

7. **Dietistas** – asmuo, įgijęs sveikatos mokslų profesinio bakalauro laipsnį ir dietisto profesinę kvalifikaciją.

8. **Dietisto praktika** – teisės aktų reglamentuota dietisto pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama dietisto asmens sveikatos priežiūra.

9. **Ergoterapeutas** – asmuo, įgijęs sveikatos mokslų bakalauro laipsnį ir ergoterapeuto profesinę kvalifikaciją.

10. **Ergoterapeuto praktika** – teisės aktų reglamentuota ergoterapeuto pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.

11. **Ergoterapeuto padėjėjas** – asmuo, švietimo institucijoje baigęs ergoterapeuto padėjėjo mokymo programą, suteikiančią teisę dirbti ergoterapeuto padėjėju.

12. **Ergoterapeuto padėjėjo praktika** - teisės aktų reglamentuota ergoterapeuto padėjėjo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.

13. **Kineziterapeutas** – asmuo, įgijęs sveikatos mokslų bakalauro laipsnį ir kineziterapeuto profesinę kvalifikaciją.

14. **Kineziterapeuto praktika** – teisės aktų reglamentuota kineziterapeuto pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.
15. **Kineziterapeuto padėjėjas** – asmuo, švietimo institucijoje baigęs kineziterapeuto padėjėjo mokymo programą, suteikiančią teisę dirbti kineziterapeuto padėjėju.
16. **Kineziterapeuto padėjėjo praktika** - teisės aktų reglamentuota kineziterapeuto padėjėjo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.
17. **Masažuotojas** – asmuo, įgijęs masažuotojo profesinę kvalifikaciją.
18. **Masažuotojo praktika** – teisės aktais reglamentuota masažuotojo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.
19. **Medicinos biologas** – asmuo, universitete baigęs medicinos biologijos magistrantūros studijas ir įgijęs sveikatos magistro laipsnį.
20. **Medicinos biologo praktika** – teisės aktų reglamentuota medicinos biologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją vykdoma asmens sveikatos priežiūra, apimanti laboratorinių tyrimų atlikimą, gautų tyrimų rezultatų metodologinį interpretavimą ir patvirtinimą.
21. **Medicinos genetikas** – asmuo, universitete baigęs medicinos genetikos magistrantūros studijas ir įgijęs sveikatos magistro laipsnį.
22. **Medicinos genetiko praktika** – teisės aktų reglamentuota medicinos genetiko pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją vykdoma asmens sveikatos priežiūra, apimanti genetinių tyrimų atlikimą ir genetinių tyrimų rezultatų vertinimą bei interpretavimą.
23. **Medicinos psichologas** – asmuo, universitete baigęs sveikatos ar klinikinės psichologijos magistrantūros studijas ir įgijęs psichologijos magistro laipsnį.
24. **Medicinos psichologo praktika** – medicinos psichologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir Lietuvos medicinos normos nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra, apimanti psichologinį įvertinimą, psichologines intervencijas ligoms ir sutrikimams gydyti, psichologinėms problemoms spręsti ir psichosocialiniam funkcionavimui gerinti, ligų ir sutrikimų prevenciją ir sveikatos stiprinimą, remiantis sisteminėmis biologinių, psichologinių ir socialinių veiksnių sąveika.
25. **Optometrininkas** – asmuo, universitete baigęs optometrijos studijų programą ir įgijęs sveikatos mokslų bakalauro laipsnį.
26. **Optometrininko praktika** – teisės aktų reglamentuota optometrininko pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją vykdoma suaugusių asmenų optometrinė priežiūra.
27. **Paramedikas** – asmuo, švietimo institucijoje baigęs paramediko mokymo programą ir įgijęs paramediko kvalifikaciją.
28. **Paramediko praktika** – teisės aktų reglamentuota paramediko pagal įgytą profesinę kvalifikaciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.
29. **Radiologijos technologas** – asmuo, baigęs radiologijos studijų programą ir įgijęs sveikatos mokslų bakalauro laipsnį.
30. **Radiologijos technologo praktika** – teisės aktų reglamentuota radiologijos technologo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.
31. **Slaugytojo padėjėjas** – asmuo, baigęs slaugytojo padėjėjo mokymo programą, suteikiančią teisę dirbti slaugytojo padėjėju.
32. **Slaugytojo padėjėjo praktika** – slaugytojo padėjėjo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.
34. **Skubiosios medicinos pagalbos paramedikas** – asmuo, baigęs skubiosios medicinos pagalbos paramediko studijų programą ir įgijęs skubiosios medicinos pagalbos paramediko kvalifikaciją.
35. **Skubiosios medicinos pagalbos paramediko praktika** – teisės aktų reglamentuota skubiosios medicinos pagalbos paramediko pagal įgytą profesinę kvalifikaciją atliekama asmens sveikatos priežiūra.
36. **Licencijas išduodanti institucija** – Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos.
37. **Šiurkšti asmens sveikatos priežiūros praktikos klaida** – specialisto veika, dėl jo paties kaltės sukėlusio paciento neįgalumą arba mirtį.

38. Kitos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679), Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme ir Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatyme.

II SKYRIUS

ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRAKTIKA

3 straipsnis. Specialistų profesinės kvalifikacijos įgijimas

1. Biomedicinos technologo profesinė kvalifikacija įgyjama aukštojoje mokykloje baigus biomedicinos diagnostikos studijų programą.
2. Dietisto profesinė kvalifikacija įgyjama aukštojoje mokykloje baigus dietetikos studijų programą.
3. Ergoterapeuto profesinė kvalifikacija įgyjama aukštojoje mokykloje baigus ergoterapijos studijų programą.
4. Ergoterapeuto padėjėjo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus teisę dirbti ergoterapeuto padėjėju suteikiančią mokymo programą.
5. Kineziterapeuto profesinė kvalifikacija įgyjama aukštojoje mokykloje baigus kineziterapijos studijų programą.
6. Kineziterapeuto padėjėjo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus teisę dirbti kineziterapeuto padėjėju suteikiančią mokymo programą.
7. Masažuotojo profesinė kvalifikacija įgyjama formaliojo švietimo institucijoje, vykdančioje profesinį mokymą, baigus masažuotojo mokymo programą.
8. Medicinos biologo profesinė kvalifikacija įgyjama universitete baigus medicinos biologijos magistrantūros studijų programą.
9. Medicinos genetiko profesinė kvalifikacija įgyjama universitete baigus medicinos genetikos magistro studijų programą.
10. Medicinos psichologo profesinė kvalifikacija įgyjama universitete pabaigus psichologijos bakalauro studijų programą ir sveikatos psichologijos ar klinikinės psichologijos magistro studijų programą.
11. Optometrininko profesinė kvalifikacija įgyjama baigus universitetinių pirmosios pakopos sveikatos mokslų studijų krypties grupės optometrijos studijų programą.
12. Paramediko profesinė kvalifikacija įgyjama formaliojo švietimo institucijoje, turinčioje licenciją vykdyti profesinio mokymo programas, baigus ne trumpesnę kaip 110 kreditų trukmės paramediko profesinio mokymo programą.
13. Radiologijos technologo profesinė kvalifikacija įgyjama aukštojoje mokykloje baigus radiologijos studijų programą.
14. Slaugytojo padėjėjo profesinė kvalifikacija įgyjama formaliojo švietimo institucijoje, turinčioje licenciją vykdyti profesinio mokymo programas, baigus ne trumpesnę kaip 60 kreditų apimties slaugytojo padėjėjo profesinio mokymo programą.
15. Skubiosios medicinos pagalbos paramediko profesinė kvalifikacija įgyjama aukštojoje mokykloje baigus skubiosios medicinos pagalbos paramediko studijų programą.

4 straipsnis. Specialisto profesinės kvalifikacijos pripažinimas

Užsienyje įgyta specialisto profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nustatyta tvarka.

5 straipsnis. Teisės verstis asmens sveikatos priežiūros praktika įgijimas ir įgyvendinimas

1. Verstis asmens sveikatos priežiūros praktika Lietuvos Respublikoje turi teisę specialistas, turintis šio Įstatymo nustatyta tvarka išduotą galiojančią asmens sveikatos priežiūros praktikos licenciją. Verstis asmens sveikatos priežiūros praktika specialistas gali tik asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, su kuria jis yra susijęs darbo ar jų esmę atitinkančiais santykiais ir kuri turi licenciją teikti atitinkamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

2. Specialistas, profesinę kvalifikaciją įgijęs kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, Šveicarijoje ar valstybėje, pasirašiusioje Europos ekonominės erdvės susitarimą (toliau – valstybė narė), Lietuvos Respublikoje turi teisę laikinai verstis asmens sveikatos priežiūros praktika Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nustatyta tvarka ir neturėdamas Lietuvos Respublikoje išduotos asmens sveikatos praktikos licencijos (toliau – licencija). Specialistas, laikinai besiverčiantis asmens sveikatos priežiūros praktika, turi šio Įstatymo 10 straipsnyje nustatytas profesines teises ir šio Įstatymo 11 straipsnyje nustatytas profesines pareigas, išskyrus šio Įstatymo 11 straipsnio 2 ir 3 punktuose nustatytas pareigas. Jeigu specialistas, laikinai besiverčiantis asmens sveikatos priežiūros praktika, nevykdo šioje dalyje nurodytų pareigų ir (ar) licencijas išduodanti institucija sužino faktą, kad specialistas laikinai verčiasi asmens sveikatos priežiūros praktika nesilaikydamas Reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nustatytos tvarkos, licencijas išduodanti institucija nedelsdama informuoja apie tai specialisto, laikinai besiverčiančio asmens sveikatos priežiūros praktika, kilmės valstybės narės arba tos valstybės narės, iš kurios jis yra atvykęs, atsakingą instituciją.

3. Licenciją specialistui išduoda, atsisako ją išduoti, tikslina licencijos duomenis, vykdo jos sąlygų laikymosi priežiūrą – tikrina, ar nėra šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių, sustabdo licencijos galiojimą, panaikina jos galiojimo sustabdymą, atsisako panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą, licencijos galiojimą panaikina – licencijas išduodanti institucija, vadovaudamasi šiuo įstatymu ir sveikatos apsaugos ministro patvirtintomis Asmens sveikatos priežiūros praktikos licencijavimo taisyklėmis (toliau – licencijavimo taisyklės). Licencijas išduodanti institucija, siekdama patikrinti, ar yra įvykdytos licencijos išdavimo sąlygos, ar licencijos turėtojas laikosi šio Įstatymo 11 straipsnyje nurodytų pareigų, ar yra pagrindas sustabdyti licencijos galiojimą, panaikinti licencijos galiojimą, panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą, patikslinti licencijos duomenis, turi teisę neatlygintinai gauti duomenis apie specialisto atitiktį šio straipsnio 5 dalyje nurodytoms licencijos išdavimo sąlygoms, šio Įstatymo 11 straipsnyje nurodytų pareigų vykdymą, juridinių faktų, nurodytų šio įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje, buvimą, papildomą profesinės kvalifikacijos tobulinimą šio įstatymo 8 straipsnio 5 dalyje nurodytu atveju. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys, tvarkantys šioje dalyje nurodytus duomenis, privalo pateikti juos licencijas išduodančiai institucijai.

4. Licencija išduodama pagal specialisto įgytą profesinę kvalifikaciją.

5. Licencija išduodama neterminuotam laikui, jeigu yra įvykdytos licencijos išdavimo sąlygos:

1) specialistas turi teisę dirbti Lietuvos Respublikoje;

2) specialisto valstybinės kalbos mokėjimo lygis atitinka Vyriausybės nustatytus reikalavimus;

3) specialistas yra įgijęs kvalifikacinį laipsnį ir profesinę kvalifikaciją šio įstatymo 3 ar 4 straipsnyje nustatyta tvarka;

4) specialistas neserga trukdančiomis verstis asmens sveikatos priežiūros praktika ligomis, kurių sąrašą nustato sveikatos apsaugos ministras (toliau – ligų sąrašas);

5) specialistui įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nėra atimta teisė verstis asmens sveikatos priežiūros praktika;

6) teismas nėra pripažinęs specialisto neveiksniu asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo srityje arba ribotai veiksniumi asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo srityje;

7) specialistas sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka tobulino savo profesinę kvalifikaciją, jeigu po kvalifikacinio laipsnio ir profesinės kvalifikacijos įgijimo praėjo daugiau kaip dvejį metus;

8) specialistas įvykdė šio įstatymo 7 straipsnyje nustatytus reikalavimus, jeigu licencijos galiojimas jam buvo panaikintas.

6. Jei licencijai įgyti pateikiami užsienio valstybės dokumentai, pateikiamas ir jų vertimas į lietuvių kalbą, patvirtintas jų atlikusio vertėjo parašu.

7. Specialistas, siekiantis gauti licenciją, licencijas išduodančiai institucijai pateikia deklaraciją apie ketinimą verstis asmens sveikatos priežiūros praktika (toliau – deklaracija), jei jis kvalifikacinį laipsnį ir profesinę kvalifikaciją įgijo ne anksčiau kaip prieš dvejus metus iki deklaracijos pateikimo licencijas išduodančiai institucijai dienos ir jeigu specialistui netaikytina įgytos profesinės kvalifikacijos pripažinimo procedūra. Šioje dalyje nurodytu atveju laikoma, kad licencija yra išduota kitą dieną nuo deklaracijos pateikimo licencijas išduodančiai institucijai dienos arba nuo deklaracijoje nurodytos dienos, jeigu ši diena yra vėlesnė nei deklaracijos pateikimo licencijas išduodančiai institucijai diena. Pateikdamas deklaraciją, specialistas deklaruoja, kad specialisto profesinę kvalifikaciją įgijo ne anksčiau nei prieš dvejus metus iki deklaracijos pateikimo dienos ir jam netaikytinas kitoje valstybėje narėje įgytos profesinės kvalifikacijos pripažinimo procesas, bei patvirtina, kad nėra šio Įstatymo 6 straipsnyje nustatytų pagrindų, dėl kurių atsisakoma išduoti licenciją, ir įsipareigoja per 30 dienų nuo deklaracijos pateikimo dienos pateikti licencijavimo taisyklėse nurodytus licencijai gauti reikalingus dokumentus (toliau – licencijai gauti reikalingi dokumentai), jei jų nepateikia kartu su deklaracija.

8. Specialistas, siekiantis gauti licenciją, licencijas išduodančiai institucijai pateikia paraišką išduoti licenciją (toliau – paraiška), jei jis profesinę kvalifikaciją įgijo anksčiau nei prieš dvejus metus iki paraiškos pateikimo licencijas išduodančiai institucijai dienos arba ne anksčiau nei prieš dvejus metus, tačiau specialistui taikytinas kitoje valstybėje narėje įgytos profesinės kvalifikacijos pripažinimo procesas. Šioje dalyje nurodytu atveju licencijas išduodanti institucija nuo tos dienos, kai specialistas pateikė paraišką ir licencijai gauti reikalingus dokumentus, išduoda licenciją arba pateikia motyvuotą atsisakymą ją išduoti:

1) ne vėliau kaip per 3 mėnesius, jeigu specialistui taikytina kitoje valstybėje narėje įgytos profesinės kvalifikacijos pripažinimo procedūra;

2) ne vėliau kaip per 30 dienų, jeigu specialistui netaikytina įgytos profesinės kvalifikacijos pripažinimo procedūra.

9. Pareiškėjų ir licencijų turėtojų asmens duomenys (įskaitant ir asmens kodą bei sveikatos duomenis) tvarkomi šio įstatymo ir licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka vykdant asmens sveikatos priežiūros praktikos licencijavimą, įskaitant ir licencijuojamos veiklos priežiūrą, siekiant užtikrinti specialistų teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę. Asmens duomenys tvarkomi laikantis Reglamento (ES) 2016/679, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų tvarkymą, ir saugomi Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų praktikos licencijų registro nuostatuose, patvirtintuose Vyriausybės, nustatyta terminą.

10. Licencijas išduodanti institucija, siekdama užtikrinti pacientų teisę į tinkamas ir kokybiškas asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir informuoti visuomenę bei specialistus apie išduotas, patikslintas, sustabdytas ir panaikintas licencijas, licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka skelbia savo interneto svetainėje šiuos aktualius duomenis: licencijos numerį, licencijos turėtojo vardą, pavardę, spaudo numerį, licencijos turėtojo praktikos rūšį, licencijos išdavimo datą, licencijos duomenų patikslinimo datą, patvirtinimo, kad laikytasi licencijuojamos veiklos sąlygų, datą, licencijos galiojimo sustabdymo, licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo ir licencijos galiojimo panaikinimo datą. Šioje dalyje nurodyti duomenys skelbiami iki licencijos galiojimo panaikinimo dienos. Duomenys apie licencijos galiojimo panaikinimą skelbiami vienerius metus nuo jos galiojimo panaikinimo dienos.

6 straipsnis. Atsisakymas išduoti licenciją

1. Šio įstatymo 5 straipsnio 8 dalyje nurodytais atvejais paraišką ir licencijai gauti reikalingus dokumentus pateikusiam specialistui licenciją išduoti atsisakoma, kai:

1) pateikti netinkamai įforminti ar ne visi licencijai gauti reikalingi dokumentai ir (ar) juose pateikta ne visa ir (ar) netiksli informacija, ir specialistas per licencijavimo taisyklių nustatyta terminą neįvykdo licencijas išduodančios institucijos reikalavimo ištaisyti šiuos trūkumus;

2) Specialistas neatitinka bent vienos šio įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje nustatytos licencijos išdavimo sąlygos.

2. Apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytą sprendimą, jo priėmimo priežastis bei sprendimo apskundimo tvarką paraišką ir licencijai gauti reikalingus dokumentus pateikusiam specialistui pranešama raštu per 5 dienas po sprendimo priėmimo.

7 straipsnis. Licencijos išdavimo sąlygos specialistui, kuriam anksčiau buvo panaikintas licencijos galiojimas

1. Specialistas, kurio licencijos galiojimas buvo panaikintas, dėl naujos licencijos pagal bet kurią įgytą profesinę kvalifikaciją išdavimo gali kreiptis licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka pateikdamas paraišką ir licencijai gauti reikalingus dokumentus, patvirtinančius atitiktį šio Įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje nurodytoms licencijos išdavimo sąlygoms:

1) praėjus šešioms mėnesiams nuo licencijos galiojimo panaikinimo dienos, jeigu licencijos galiojimas buvo panaikintas vadovaujantis šio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 1 ar 4 punktu;

2) praėjus vieneriems metams nuo licencijos galiojimo panaikinimo dienos, jeigu licencijos galiojimas buvo panaikintas vadovaujantis šio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 ar 7 punktu.

2. Specialistas, kurio licencijos galiojimas buvo panaikintas vadovaujantis šio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 5 ar 6 punktu, licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka dėl naujos licencijos pagal bet kurią įgytą profesinę kvalifikaciją išdavimo gali kreiptis pateikdamas paraišką ir licencijai gauti reikalingus dokumentus, kai išnyksta licencijos galiojimo panaikinimo pagrindas.

3. Specialistas, kurio licencijos galiojimas buvo panaikintas vadovaujantis šio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 ar 8 punktu, licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka dėl naujos licencijos išdavimo gali kreiptis iš karto po licencijos galiojimo panaikinimo, pateikdamas paraišką ir licencijai gauti reikalingus dokumentus bei dokumentus, patvirtinančius, kad papildomai tobulino profesinę kvalifikaciją licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka, jei dėl šios sąlygos neįvykdymo jam buvo panaikintas licencijos galiojimas.

4. Specialistas, kurio licencijos galiojimas buvo panaikintas vadovaujantis šio Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 ar 4 punktu, kartu su licencijai gauti reikalingais dokumentais licencijas išduodančiai institucijai turi pateikti dokumentus, patvirtinančius, kad papildomai tobulino profesinę kvalifikaciją licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka.

8 straipsnis. Licencijos galiojimo sustabdymas

1. Licencijos galiojimas sustabdomas per 9 dienas nuo šių juridinių faktų atsiradimo ar paaiškėjimo licencijas išduodančioje institucijoje dienos:

1) deklaraciją pateikęs specialistas per 30 dienų nuo deklaracijos pateikimo licencijas išduodančiai institucijai dienos nepateikė licencijai gauti reikalingų dokumentų, jeigu jie nebuvo pateikti kartu su deklaracija;

2) deklaraciją pateikęs specialistas pateikė ne visus, netinkamai įformintus licencijai gauti reikalingus dokumentus ir (ar) juose pateikė ne visą ir (ar) netikslią informaciją ar klaidingus duomenis, ir (ar) deklaracijoje pateikė ne visą ir (ar) netikslią informaciją ar klaidingus duomenis ir, įspėtas apie galimą licencijos sustabdymą, jei per licencijavimo taisyklių nustatytą terminą nepašalins šio licencijas išduodančios institucijos nurodyto trūkumo, nepašalino šio trūkumo;

3) profesinės kompetencijos vertinimo komisija nusprendžia, kad specialisto profesinė kvalifikacija neatitinka licencijoje nurodytos profesinės kvalifikacijos reikalavimų;

4) specialistas neįvykdė bent vienos iš šio Įstatymo 11 straipsnio 2 ar 3 punkte nustatytų profesinių pareigų ir įspėtas apie galimą licencijos sustabdymą, jei per licencijavimo taisyklių nustatytą terminą nepašalins šio licencijas išduodančios institucijos nurodyto trūkumo, nepašalino šio trūkumo;

5) profesinės kompetencijos vertinimo komisija nustatė, kad specialistas per vienerius metus nuo paskutinės specialisto praktikos klaidos padarė asmens sveikatos priežiūros praktikos klaidą;

6) nagrinėjant licencijos galiojimo panaikinimo klausimą;

7) jeigu asmens sveikatos priežiūros specialistas per vienerius metus nuo paskutinio bent vienos iš šio įstatymo 11 straipsnio 4–12 punktuose nustatytų profesinių pareigų pažeidimo dar kartą neįvykdė bent vienos iš šio įstatymo 11 straipsnio 4–12 punktuose nustatytų profesinių pareigų, išskyrus pažeidimus, nurodytus šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punkte, už kuriuos licencijos galiojimas panaikinamas;

8) gautas specialisto prašymas sustabdyti licencijos galiojimą;

9) specialistas netenka teisės dirbti Lietuvos Respublikoje;

10) specialistas suserga trukdančia verstis asmens sveikatos priežiūros praktika liga, įrašyta į ligų sąrašą.

2. Licencijos galiojimas sustabdomas:

1) vieneriems metams, jei licencijos galiojimas buvo sustabdytas vadovaujantis šio straipsnio 1 dalies 1–5, 7, 9 ar 10 punktu;

2) licencijos galiojimo panaikinimo nagrinėjimo laikotarpiui, kuris negali būti ilgesnis kaip 90 dienų, jei licencijos galiojimas buvo sustabdytas vadovaujantis šio straipsnio 1 dalies 6 punktu;

3) Specialisto prašyme sustabdyti licencijos galiojimą nurodytam laikotarpiui, kuris negali būti ilgesnis nei vieneri metai.

3. Sustabdžius licencijos galiojimą, specialistui draudžiama verstis asmens sveikatos priežiūros praktika.

4. Licencijas išduodanti institucija apie sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą per 5 dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos praneša:

1) specialistui, kartu nurodydama sprendimo sustabdyti licencijos galiojimą priėmimo priežastis, pagrindą bei sprendimo apskundimo tvarką ir, jei licencijos galiojimas buvo sustabdytas vadovaujantis šio straipsnio 1 dalies 1–5, 7, 9 ar 10 punktu, kad per vienerius metus nuo sprendimo sustabdyti licencijos galiojimą priėmimo dienos, nepateikus šio straipsnio 7 dalies 1 ar 2 punkte nurodytų dokumentų licencijos galiojimas bus panaikintas;

2) asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje specialistas verčiasi asmens sveikatos priežiūros praktika, vadovui arba jo įgaliotam atstovui (toliau – darbdavys), nurodydama licencijos turėtojo vardą, pavardę, licencijos numerį bei sprendimo sustabdyti licencijos galiojimą priėmimo priežastis. Vykdydamas licencijas išduodančios institucijos sprendimą sustabdyti licencijos galiojimą, darbdavys privalo licencijos galiojimo sustabdymo laikotarpiui nušalinti specialistą nuo pareigų Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka. Specialisto darbdavys, gautus asmens duomenis privalo tvarkyti vadovaudamasis Reglamentu (ES) 2016/679 ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir naudoti tik sprendimui dėl nušalinimo nuo pareigų Darbo kodekso nustatyta tvarka ar kitiems sprendimams, susijusiems su licencijos turėtojo asmens sveikatos priežiūros praktika, priimti.

5. Jei licencijos galiojimas buvo sustabdytas šio straipsnio 1 dalies 3, 5 ar 7 punkte nustatytu pagrindu, specialistas licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka privalo papildomai tobulinti profesinę kvalifikaciją.

6. Tuo atveju, jei licencija sustabdoma vadovaujantis šio straipsnio 1 dalies 7 punktu, licencijos sustabdymo galiojimo laikotarpiui stabdomas visų kitų turimų licencijų galiojimas ir naujos licencijos pagal bet kurią įgytą profesinę kvalifikaciją neišduodamos.

7. Licencijos galiojimo sustabdymas panaikinamas licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka licencijas išduodančios institucijos sprendimu:

1) gavus dokumentus ir (ar) duomenis, patvirtinančius, jog išnykęs (-ę) licencijos galiojimo sustabdymo pagrindas (-ai), jei licencijos galiojimas buvo sustabdytas šio straipsnio 1 dalies 1, 2, 4, 9 ir 10 punktuose nurodytais pagrindais;

2) gavus dokumentus ir (ar) duomenis, patvirtinančius, jog įvykdyta šio straipsnio 5 dalyje nurodyta sąlyga, jei licencijos galiojimas buvo sustabdytas šio straipsnio 1 dalies 3, 5 ar 7 punktuose nurodytais pagrindais;

3) nenustačius pagrindo licencijos galiojimui panaikinti, jei licencijos galiojimas buvo sustabdytas šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu pagrindu;

4) gavus specialisto prašymą panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą, jei licencijos galiojimas buvo sustabdytas šio straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodytu pagrindu.

8. Sprendimas panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą priimamas licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka per:

1) 20 dienų nuo prašymo panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą ir šio straipsnio 7 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų dokumentų ir (ar) duomenų gavimo licencijas išduodančioje institucijoje dienos;

2) 2 dienas nuo licencijas išduodančios institucijos sprendimo, kad nėra pagrindo panaikinti licencijos galiojimą, jei licencijos galiojimas buvo sustabdytas šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu pagrindu, arba nuo specialisto prašymo panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą pateikimo licencijas išduodančioje institucijoje dienos, jei licencijos galiojimas buvo sustabdytas šio straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodytu pagrindu.

9. Licencijos galiojimą, vadovaudamasi licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka, sustabdo licencijas išduodanti institucija savo iniciatyva arba kai dėl to kreipiasi šiame straipsnyje nurodytos institucijos šio straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais. Dėl licencijų galiojimo sustabdymo į licencijas išduodančią instituciją turi teisę kreiptis Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos bioetikos komitetas, Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos, asmens sveikatos priežiūros įstaigų savininkai ar dalininkai ar jų įgaliotų institucijų vadovai, asmens sveikatos priežiūros įstaigos vadovas, sveikatos priežiūros specialistų profesinės organizacijos, pacientų teises ginančios organizacijos ir kiti juridiniai asmenys.

10. Licencijas išduodanti institucija apie sprendimą panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą ar atsisakyti panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą per 5 dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos praneša specialistui bei specialisto darbdaviui, nuroydama licencijos turėtojo vardą, pavardę, licencijos numerį ir licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo datą. Specialisto darbdavys gautus asmens duomenis privalo tvarkyti vadovaudamasis Reglamentu (ES) 2016/679 ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir naudoti tik sprendimams, susijusiems su licencijos turėtojo asmens sveikatos priežiūros praktika, priimti. Jei atsisakoma panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą, specialistui taip pat turi būti nurodyta sprendimo atsisakyti panaikinti licencijos galiojimo sustabdymą priėmimo priežastis bei sprendimo apskundimo tvarka.

9 straipsnis. Licencijos galiojimo panaikinimas

1. Licencijos galiojimas panaikinamas per 9 dienas nuo šių juridinių faktų atsiradimo ar paaiškėjimo licencijas išduodančioje institucijoje dienos:

1) specialistas pateikė suklastotus licencijai gauti reikalingus dokumentus;

2) specialistas per vienerius metus nuo sprendimo sustabdyti licencijos galiojimą priėmimo dienos nepateikė dokumentų, patvirtinančių licencijos galiojimo sustabdymo pagrindo, nurodyto šio įstatymo 8 straipsnio 7 dalyje, panaikinimą;

3) profesinės kompetencijos vertinimo komisija nustato, kad specialistas padarė šiurkščią asmens sveikatos priežiūros praktikos klaidą;

4) teismo ar ne teismo tvarka administracinio nusižengimo bylą nagrinėjančio pareigūno nutarimu buvo nustatyta, kad specialistas šiurkščiai pažeidė paciento teises: šiurkščiai elgėsi ir (ar) žemino paciento orumą; pasinaudojo pareigomis norėdamas sau gauti neteisėtų pajamų arba dėl kitokių asmeninių paskatų; seksualiai priekabiavo prie paciento; sukčiavo prieš pacientą ar atliko vagystę iš paciento; būdamas neblaivus ar apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų teikė pacientui asmens sveikatos priežiūros paslaugas; nustatyta kita specialisto veikla, kuria buvo šiurkščiai pažeistos paciento teisės;

5) Specialistui įsisteisėjusiu teismo nuosprendžiu atimta teisė verstis asmens sveikatos priežiūros specialisto praktika;

6) teismas pripažino specialistą neveiksniu asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo srityje arba ribotai veiksniumi asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo srityje;

7) specialistas verčiasi praktika, kai sustabdytas jo licencijos galiojimas;

8) gautas specialisto prašymas panaikinti licencijos galiojimą;

9) specialistas miršta.

2. Panaikinus licencijos galiojimą remiantis šio straipsnio 1 dalies 4, 6 ar 9 punktu, panaikinamas visų turimų licencijų galiojimas. Panaikinus licencijos galiojimą remiantis šio straipsnio 1 dalies 8 punktu, panaikinamas prašyme nurodytos licencijos galiojimas.

3. Licencijos galiojimą, vadovaudamasi licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka, panaikina licencijas išduodanti institucija savo iniciatyva arba kai dėl to kreipiasi šiame straipsnyje nurodytos institucijos šio straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais. Dėl licencijų galiojimo panaikinimo į licencijas išduodančią instituciją turi teisę kreiptis Sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos bioetikos komitetas, Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos, asmens sveikatos priežiūros įstaigų savininkai ar dalininkai ar jų įgaliotų institucijų vadovai, asmens sveikatos priežiūros įstaigos vadovas, sveikatos priežiūros specialistų profesinės organizacijos, pacientų teises ginančios organizacijos ir kiti juridiniai asmenys.

4. Licencijas išduodanti institucija apie sprendimą panaikinti licencijos galiojimą per 5 dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos praneša:

1) specialistui, nurodydama sprendimo panaikinti licencijos galiojimą priėmimo priežastis, pagrindą bei sprendimo apskundimo tvarką;

2) specialisto darbdaviui, nurodydama licencijos turėtojo vardą, pavardę, licencijos numerį ir licencijos galiojimo panaikinimo datą bei priežastis. Specialisto darbdavys, gautus asmens duomenis privalo tvarkyti vadovaudamasis Reglamentu (ES) 2016/679 ir Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir naudoti tik sprendimui dėl nušalinimo nuo pareigų Darbo kodekso nustatyta tvarka ar kitiems sprendimams, susijusiems su licencijos turėtojo asmens sveikatos priežiūros praktika, priimti.

III SKYRIUS

ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTO PROFESINĖS TEISĖS IR PAREIGOS, VEIKLOS VERTINIMAS

10 straipsnis. Specialisto profesinės teisės

1. Specialistas turi teisę:

1) atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja specialisto profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento, specialisto gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

2) dalyvauti pagal įgytą profesinę kvalifikaciją profesinių organizacijų veikloje, jeigu tai neprieštarauja kitiems teisės aktams.

2. Specialistas turi ir kitų teisių, nustatytų kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros praktiką.

11 straipsnis. Specialisto profesinės pareigos

Specialistas privalo:

1) per 30 dienų nuo deklaracijos pateikimo licencijas išduodančiai institucijai dienos pateikti licencijai gauti reikalingus dokumentus, jeigu jie nebuvo pateikti kartu su deklaracija;

2) tobulinti savo profesinę kvalifikaciją sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

3) licencijavimo taisyklių nustatyta tvarka ne rečiau kaip kas 5 metus pranešti licencijas išduodančiai institucijai apie profesinės kvalifikacijos tobulinimą ir asmens sveikatos priežiūros praktiką;

4) nediskriminuoti pacientų dėl lyties, amžiaus, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų;

5) gerbti pacientų teises, jų nepažeisti;

6) laikytis specialisto profesinės etikos principų;

7) tvarkyti asmens sveikatos priežiūros praktikos dokumentus sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

8) pranešti teisėsaugos bei kitoms įgaliotoms valstybės institucijoms apie sužalotus pacientus, kuriems žala galėjo būti padaryta nusikalstama veika, teisės aktų, reglamentuojančių tokios informacijos teikimą, nustatyta tvarka;

9) paaiškinti asmens sveikatos priežiūros praktikos aplinkybes licencijas išduodančios institucijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų prašymu;

10) specialisto kompetencijai nepriskirtais atvejais pacientui, kuris į jį kreipiasi, suteikti būtinąją pagalbą ir pacientą pasiųsti pas gydytoją, turintį licenciją verstis atitinkama medicinos praktika;

11) verstis asmens sveikatos priežiūros praktika šio ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros praktika, nustatyta tvarka;

12) atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytas pareigas.

12 straipsnis. Specialistų veiklos vertinimas

1. Jei teismas, licencijas išduodanti institucija ar darbdavys nustatė specialisto veiklos trūkumų ar veiksmų, galėjusių lemti ar lėmusių žalą ar pavojų pacientų sveikatai, juos, vadovaudamasis sveikatos apsaugos ministro patvirtintu Sveikatos priežiūros specialistų profesinės kompetencijos patikrinimo tvarkos aprašu, vertina Profesinės kompetencijos vertinimo komisija. Profesinės kompetencijos vertinimo komisija sudaroma iš 5 narių, iš kurių 2 yra Sveikatos apsaugos ministerijos atstovai ir 3 –specialistus vienijančių asociacijų atstovai, turintys galiojančias licencijas. Profesinės kompetencijos vertinimo komisiją kiekvienam konkrečiam atvejui išnagrinėti sudaro sveikatos apsaugos ministras.

2. Profesinės kompetencijos vertinimo komisija, įvertinusi specialisto veiklos trūkumus ar veiksmus, galėjusius lemti ar lėmusius žalą ar pavojų pacientų sveikatai, priima vieną iš šių sprendimų:

1) specialisto veiklos trūkumai ar veiksmai, galėję lemti ar lėmę žalą ar pavojų pacientų sveikatai, yra:

- a) asmens sveikatos priežiūros praktikos klaida;
- b) šiurkšti asmens sveikatos priežiūros praktikos klaida;

2) specialisto veiklos trūkumai ar veiksmai, galėję lemti ar lėmę žalą ar pavojų pacientų sveikatai, nėra asmens sveikatos priežiūros praktikos klaida, šiurkšti asmens sveikatos priežiūros praktikos klaida.“

13 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2020 m. sausio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministras iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Iki šio Įstatymo įsigaliojimo asmenų įgyta kvalifikacija prilyginama atitinkamai šio Įstatymo 3 straipsnyje nurodytai specialistų profesinei kvalifikacijai vadovaujantis Sveikatos apsaugos ministro nustatytais darbinės patirties ir kvalifikacijos kėlimo asmens sveikatos priežiūros srityje kriterijais.

4. Specialistai asmens sveikatos priežiūros praktikos licencijas privalo įgyti iki 2021 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas